

Zorgen over de wolf

Inbreng Interprovinciaal Overleg
Plenair debat wolf in Nederland
25 maart 2025

Veiligheid van mens en dier

De terugkeer van de wolf in Nederland brengt gemengde gevoelens met zich mee. Waar dit voor de natuur een goede ontwikkeling kan zijn, zijn er tegelijkertijd grote zorgen over de veiligheid van mens en dier. De onbekommerde boswandeling en het loslaten van de hond is niet overal meer mogelijk. Kinderen durven soms niet meer op de fiets naar school. De wolf zorgt voor dierenleed bij boeren. We horen de verhalen van bewoners, boeren en bestuurders. Daar klinken de zorgen door en horen we de vragen wat er aan probleemsituaties met de wolf te doen is. De maatschappelijke onrust neemt toe. Vanuit de provincies willen we u richting het debat van dinsdag 25 maart 2025 enkele aandachtspunten meegeven over het **beschermen** van de wolf, het **beheren** van de wolvenpopulatie en over de **financiële** inspanning vanuit de provincies en het Rijk.

Beschermen van wolf en mens

De provincies zien zich geplaagd voor een dilemma. De wolf is een beschermd dier. Vanuit onze wettelijke rol op natuurgebied nemen wij de verantwoordelijkheid om zorg te dragen voor deze bescherming. Tegelijkertijd staat voor ons de veiligheid van mens en huis- en boerderijdier voorop. Dit kan schuren: soms is ingrijpen tegen de beschermde wolf noodzakelijk. Bij incidenten merken we dat ingrijpen al gauw op bezwaren stuit bij de rechter. Het heeft ons geleerd dat het flinke beperkingen oplevert bij elke volgende stap die je zet om problemen met de wolf aan te pakken en bij de mogelijkheden om probleemsituaties te voorkomen.

Het blijft daarbij belangrijk om eerst te zorgen voor een betere bescherming voor (landbouw)dieren. Een goede bescherming van vee zorgt voor minder aanvallen op vee. De wolf gaat zijn voedsel dan elders zoeken, liefst binnen de natuurlijke habitat. De kans daarop is groter als we zorgen voor rust voor de wolf in zijn natuurlijke omgeving. Het gedrag van de wolf moeten we op die manier zien te beïnvloeden: weg van de mens, terug naar de natuur. Dat kan alleen als we zorgen dat het vee overal in gebieden waar de wolf buiten de natuur verschijnt afdoende bescherming krijgt. Al is die omheining lastig volledig 'wolf-proof' te krijgen, eist het veel inzet van dierhouders en heeft het een negatief effect op andere fauna. Dit vraagt behalve financiële steun van het Rijk ook ondersteuning voor boeren om de juiste maatregelen te treffen. Daar is meer inzet op nodig.

Beheren van de wolvenpopulatie

Als de bescherming van vee op orde is en er toch nog probleemgedrag van de wolf is, houden stappen om te komen tot populatiebeheer van de wolf of het beïnvloeden van zijn gedrag bij de rechter vermoedelijk beter stand. Forse stappen zijn dan hard nodig. We kunnen niet het onmogelijke eisen van onze dierhouders. Vooral niet als in de natuur in het omliggende gebied te weinig voedsel is en de wolf mens en vee blijft opzoeken.

Hierover gaan we graag verder in gesprek met de staatssecretaris. In zijn recente beantwoording van Eerste Kamervragen heeft hij enkele uitgangspunten geformuleerd. Als provincies hechten we aan eenduidigheid hoe we omgaan met wolven die problemen veroorzaken. In het overleg met de staatssecretaris zullen we aangeven dat we het noodzakelijk vinden om juridisch vast te leggen wat we als definitie van een probleemwolf beschouwen. Ook zien we graag dat Nederland wetgeving voorbereidt om de beschermde status van de wolf te verlagen, zodra dit Europees gezien is toegestaan.

Financiële inspanning vanuit provincies en Rijk

Financieel leveren provincies al een flinke inspanning in het wolvendossier. De afgelopen jaren zijn daar vele miljoenen euro's aan uitgegeven. Van juridisch advies, de uitkering van schade en het regelen van DNA-analyses tot het inschakelen van ecologen, voorlichtingsavonden en het subsidiëren van wolvenwerende rasters. Inmiddels breidt het leefgebied van de wolf verder uit en zullen meer provincies in actie moeten en willen komen. Voorlopig verwachten we daarom dat de kosten alleen maar zullen stijgen.

Het Rijk zet de stap naar voren met een landelijke aanpak van de wolf (LAW). Deze aanpak bevat veel maatregelen die we als provincies steunen en voor ons ook noodzakelijk zijn. De mate waarin de landelijke aanpak aansluit op de provinciale aanpak willen we beter borgen. De inzet vanuit de LAW om meer te beschermen, is het startpunt voor mogelijkheden om te kunnen gaan beheren. Maar dan moet het Rijk in onze ogen ook gaan leveren: een financiële inspanning die rekening houdt met wat de provincies al hebben gedaan. Het evenredig delen van de rekening is wat ons betreft niet de oplossing: provincies hebben al diep in de buidel moeten tasten en zullen dat moeten blijven doen. We hebben ons aandeel al meer dan geleverd. Vandaar dat wij aan het Rijk vragen dat ook te doen en zorg te dragen voor de financiering die hoort bij het LAW.